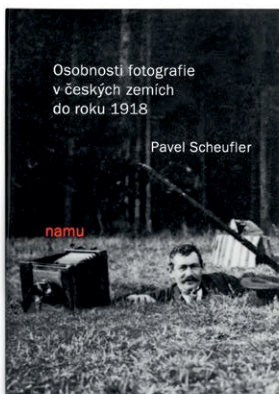

Příběhy dávných fotografů

Komu co říkají jména jako Vojtěch Kramer, Josef Pírka, František Krátký, Rudolf Bruner-Dvořák, Jan F. Langhans, Ignác J. Schächtl, Josef Seidel, Jan Kříženecký anebo Karel Dvořák? Vypravěči historie samo sebou sahají po jim blízkých příkladech. Už proto jsou důležité veškeré snahy o odhalování regionální minulosti a publikační počiny, obracející pozornost k éře 19. století.

Lexikon *Osobnosti fotografie v českých zemích do roku 1918* vybavil historik Pavel Scheufler syntetizující předmluvou, a přichází tak zároveň s příspěvkem k teorii moderních médií. Výběr 143 významných autorů, působících v Království českém, dokládá 625 pestře tištěných reprodukcí. Občas hraje více barvami než předlohy, řekněme u malíře Alfonse Muchy. Pod jeho jménem je zařazen i záběr *Moskva, 1913*. Jako zdroj je citována monografie *Alfons Mucha* nakladatelství TORST (2000). Jenže v ní se lze (s odkazem na starší literaturu) dočíst, že ruská série je ukázkou Muchovy režie, kdy si místo náčrtků k plátnu *Zrušení nevolnictví na Rusi* dal některé scény na Rudém náměstí fotografovat profesionálem. Dle Scheuflera „v souhrnu můžeme fotografie z pouličního života v Rusku považovat i za zajímavý sociální dokument, který přesahuje rámec studijního materiálu“. Stejně formulovaný závěr najdeme v historikově jedenadvacátém titulu, *Galerii c. k. fotografů* (2001). Naznačuje to nedostatečnou míru revize nového vydání starých hesel. Těch je však pouhá polovina.

Galerii c. k. fotografů dělil Scheufler poněkud problematicky v devatero kapitol typu *Fotografie ve službách vědy, osvěty a objevů*, *Fotografování jako záliba*, *Fotograf na cestách*, *Fotografie jako umělecký projev*, *Piktorialisté*. Mnozí tvůrci samozřejmě zasahovali do více žánrů. Mucha se třeba ubíral všemi citovanými směry. I když v *Galerii c. k. fotografů* nefigurují ženy výhradně coby múzy, žádná nemá vlastní medailon. Inovované pojetí je vedeno ryze abecedně, včetně jedenáctky tvůrkyň: Bohumila Bloudilová, Anna Fiedlerová, Jana Jenišťová, Žofie Chotková, Julie a Noemi Jirečkovy, Jenovéfa Kolínská, Vefa Lindauerová, Karoliny Quastová a Tietzová-Gallatová, Therese Zuckerkandl.

Josef Moucha